

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120283469
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:6120283469.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Moniky Koščovej a JUDr. Viktórie Midovej v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154 zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, proti žalovanému: Y. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom v M., U. XXX/XX, o zaplatenie 12.756,22 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 26.10.2020 sp. zn. 7Csp/82/2020

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 26.10.2020 č. k. 7Csp/82/2020-123.

N e p r i z n á v a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 26.10.2020 č. k. 7Csp/82/2020-123 žalobu zamietol (výrok I.) a vyslovil, že strany sporu nemajú nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 12.756,22 € s príslušenstvom titulom nesplateného dlhu.

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že dňa 26.09.2016 právny predchodca žalobcu VÚB a.s. a žalovaný uzavreli Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 2126042221, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 14.320 €. Nakoľko žalovaný nesplácal mesačné splátky riadne a včas, banka vyhlásila okamžitú predčasnú splatnosť úveru dňa 07.08.2017. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanému doručené dňa 14.08.2017 v súlade s článkom VOP s označením „Doručovanie a vyhlásenie klienta“. Nakoľko žalovaný v lehote stanovenej v oznámení o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru dlžnú sumu nezaplatil, dostal sa voči banke od 22.08.2017 do omeškania so zaplatením dlhu s príslušenstvom. Zmluvou zo dňa 19.11.2019 postúpil právny predchodca žalobcu VÚB a.s. zmluvou o postúpení pohľadávok svoju pohľadávku na žalobcu. Žalovaná suma pozostáva z nesplatenej dlžnej istiny úveru 12.756,22 € s príslušnými zákonnými úrokmi z pôvodnej dlžnej sumy 12.906,22 € od 22.08.2017 do 02.12.2019 a s 5% ročným úrokom zo zvyšnej dlžnej sumy 12.756,22 € od 03.12.2019 do zaplatenia.

4. Právne vec posúdil podľa ust. § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 5, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 2 písm. a/, b/, d/, § 7 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platnom v čase uzatvorenia zmluvy, § 53 ods. 9, § 525 ods. 2, § 565 OZ, § 2 ods. 1, § 7 ods. 1, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, § 17 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z..

5. V prvom rade sa súd zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore, teda otázkou, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky medzi bankou a žalobcom. Tento nedostatok aktívnej vecnej legitímácie bol predmetom vznesenej námietky žalovaného a jedným z dôvodov uvádzaných v odpore, pre ktorý žalovaný navrhoval žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. Z dôkaznej listiny predloženej žalobcom - zmluvy o postúpení pohľadávok mal súd za preukázané, že predmetná pohľadávka bola postúpená na žalobcu dňa 19.11.2019, pričom podľa podacieho hárku vystaveného bankou a predloženého v konaní žalobcom spolu so žalobou, bolo oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 27.11.2019 aj doručované žalovanému.

6. Súd prvej inštancie skúmal, či boli splnené podmienky právneho predchodcu žalobcu na postúpenie nezaplatenej časti pohľadávky z úveru postupníkovi, teda skutočnosť, že dlžník nesplatil riadne a včas jednu splatnú splátku istiny úveru alebo úrokov, ďalej jeho omeškanie trvá dlhšie ako tri mesiace a na zaplatenie omeškanej časti peňažného záväzku bol písomne vyzvaný. Súd konštatoval, že žalobca ako prílohu žaloby predložil oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 27.11.2019 s priloženým podacím hárkom o jeho doručovaní dlžníkovi. Ďalej predložil písomnosť zo dňa 07.07.2017 s názvom tretia upomienka - pokus o zmier adresovanú dlžníkovi, v ktorej sa uvádza, že napriek predchádzajúcim upomienkam dlžník neuhradil záväzky plynúce z predmetnej zmluvy o úvere, takže ku dňu upomienky banka eviduje pohľadávku po lehote splatnosti, ktorá je celkovo vo výške 775,01 €. Dlžník bol vyzvaný na okamžité zaplatenie dlžnej sumy s poučením, že v opačnom prípade bude požadovať vrátenie poskytnutej sumy z úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti a zároveň banka dlžníka upozornila o práve banky odstúpiť od zmluvy o úvere. Žalobca nepredložil súdu podací hárk preukazujúci expedovanie, resp. doručovanie tejto výzvy. Žalobca predložil výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 08.08.2017 adresovanú VÚB bankou dlžníkovi, k čomu nepripojil podací hárk preukazujúci expedovanie, resp. doručovanie tejto výzvy. Ďalej žalobca predložil predžalobnú výzvu vyhotovenú žalobcom zo dňa 02.03.2020 a podací hárk o expedovaní, resp. doručovaní tejto výzvy.

7. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by si jeho právny predchodca splnil podmienky požadované v ust. § 53 ods. 9 OZ, čo sa týka doručenia upozornenia spotrebiteľa pri omeškaní so splatením splátok viac ako tri mesiace, že v lehote nie kratšej ako 15 dní uplatní práva na zosplatenie úveru. Predložil súdu iba tretiu upomienku - pokus o zmier, a to bez dokladu svedčiacom o jeho doručovaní, resp. expedovaní, teda k tomuto dôkazu nepredložil aspoň podací hárk, teda nepredložil dôkaz o existencii a doručení upozornenia spotrebiteľa pri omeškaní so splatením splátok o viac ako tri mesiace a s poučením, že v zákonnej lehote uplatní právo na zosplatenie úveru. Nepredložil dôkaz ani o doručovaní výzvy na predčasné zosplatenie úveru. Na základe uvedeného súd skonštatoval, že právny predchodca žalobcu nepreukázal, že boli splnené predpoklady zosplatenia úveru. Na základe uvedeného je zrejmé, že zo strany právneho predchodcu žalobcu nedošlo k platnému predčasnému zosplateniu predmetného úveru a následnému platnému postúpeniu pohľadávky, preto súd žalobu z dôvodu nepreukázania aktívnej vecnej legitímácie v celom rozsahu zamietol. Pri svojom rozhodnutí vychádzal aj zo záverov rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1 Cdo 147/2017 zo dňa 24.04.2018, na odôvodnenie ktorého v tomto konaní odkazuje, a z ktorého vyplýva, že predmetná zmluva o postúpení je neplatným právnym úkonom aj pre rozpor so zákonom podľa § 39 OZ. K tvrdeniu žalobcu, že na preukázanie aktívnej vecnej legitímácie postačuje oznámenie o postúpení pohľadávky postupcom s odkazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Obo/210/01 zo dňa 11.06.2003 súd konštatoval, že neskoršia judikatúra citovaná v rozsudku (rozsudok NS SR sp.zn. 1 Cdo 147/2017 zo dňa 24.04.2018) sa nestotožňuje so závermi predmetného rozsudku najvyššieho súdu, ktorý je o 15 rokov starší. V spotrebiteľských veciach a vo veciach posudzovania jednotlivých právnych úkonov v súvislosti s úverovými zmluvami sa judikatúra vyvíjala v súlade s praxou, a súd preto ako záväznú musí brať do úvahy novšiu judikatúru. Z dôvodu zamietnutia žaloby pre nedostatočnú aktívnu legitímáciu sa súd dôvodnosťou ďalších námietok žalovaného v odpore nezaoberal. Súd konštatoval, že pokiaľ žalobca sám nedisponoval relevantnými dôkazmi preukazujúcimi splnenie postupu banky v zmysle § 53 ods. 9 OZ, mal dostatočný časový priestor na to, aby tieto dôkazné listiny od právneho predchodcu zabezpečil. Žalobca v tomto konaní neprodukoval relevantný dôkaz, ktorým by preukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu, a preto, či už z nedbanlivosti jeho alebo právneho predchodcu, došlo v danom prípade k zamietnutiu žaloby v celom rozsahu. Nie je úlohou súdu, aj keď sa jedná o spotrebiteľskú vec, vyzývať žalobcu na predloženie relevantných dôkazov, ktoré má žalobca povinnosť predložiť na svoju obranu spolu so žalobou podľa ustanovení § 167 ods. 2 CSP, prípadne v ďalších písomných vyjadreniach, čo sa v danom prípade nestalo.

8. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žiadnej strane náhradu trov konania nepriznal, nakoľko žalobca bol v konaní neúspešný a žalovaný náhradu trov konania nepožadoval. Žalovanému ani žiadne trovy nevznikli.

9. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/, h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 12.756,22 €, úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 12.906,22 € od 22.08.2017 do 02.12.2019, úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 12.756,22 € od 03.12.2019 do zaplattenia a priznal mu náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie vec na základe vykonaného dokazovania nesprávne právne posúdil. Súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie na strane žalobcu pre nepreukázanie splnenia podmienok pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa ust. § 92 ods. 8 Z.z. o bankách. Konštatoval, že súdu predložil výzvu právneho predchodcu banky zo dňa 08.08.2017 vrátane doručky, ktorá preukazuje doručenie zásielky žalovanému dňa 14.08.2017. Predloženou výzvou doručovanou žalovanému na adresu, ktorú uviedol v zmluve o úvere, preukázal žalobca splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie v zmysle ust. § 92 ods. 8 Z.z. o bankách. Súd prvej inštancie tento, ním predložený listinný dôkaz, nevykonal, čo má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. Žalobca preukázal, že právny predchodca dňa 08.08.2017 vyzval žalovaného na zaplattenie peňažného dlhu pred postúpením pohľadávky. Napriek tejto výzve dlh nezaplatil a do omeškania s jeho zaplattením sa dostal viac ako 90 kalendárnych dní. Nakoľko žalovaný napriek výzve banky bol viac ako 90 dní v omeškani so zaplattením svojho dlhu voči banke, na ktorého zaplattenie bol preukázateľne vyzvaný, týmto boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa ust. § 92 ods. 8 Z.z. o bankách. Ďalej žalobca preukázal splnenie podmienky požadovanej podľa § 53 ods. 9 OZ, predovšetkým, čo sa týka doručenia upozornenia spotrebiteľa pri omeškani so splatením splátok viac ako 3 mesiace, že v lehote nie kratšej ako 15 dní uplatní práva na zosplatenie úveru. Spolu so žalobou bola doručená nielen tretia upomienka zo dňa 07.07.2017, ale aj podací hárok preukazujúci doručenie upomienky žalovanému, a to pod číslom zásielky RK050458187SK. Obe tieto listiny a taktiež výzva na predčasné splatenie s doručenkou sú súčasťou súdneho spisu od doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu. Tvrdenie súdu, že žalobca nepredložil podací hárok k výzve zo dňa 07.07.2017, nie je pravdivé. Vzhľadom na uvedené má žalobca za to, že konanie má aj inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie je nepreskúmateľné. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok v súlade s petitom odvolania. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania za zaplattený súdny poplatok v konaní pred súdom prvej inštancie, zaplattený súdny poplatok za odvolanie a náhradu trov právneho zastúpenia.

10. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu opätovne žiadal o posúdenie vecnej legitímácie žalobcu a žiadal zamietnutie žaloby pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Uviedol, že žalobca nemá bankovú licenciu, žalobcu eviduje NBS len pre poskytovanie spotrebiteľských úverov zápisom zo dňa 05.08.2016, a nie ako banku. Navrhol, aby súd skontroloval podklady žalobcu na oficiálnej stránke, lebo pôvodný veriteľ, ale aj všetky ostatné banky, ktoré má pod svojou kontrolnou správou NBS, vedie v časti banky, a slovne popisuje aj rozsah činnosti. Naďalej neuznával nárok žalobcu v celom rozsahu čo do dôvodu a výšky, a žiadal žalobu zamietnuť v celom rozsahu ako nedôvodnú. Stotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie a vyslovil súhlas a poďakovanie za komplexné posúdenie stavu konaní v predmetných právnych veciach, ktoré majú bezprostredný dosah na ochranu ústavných práv žalovaného ako spotrebiteľa pred konaním všeobecne známeho úžernického veriteľa. Poukázal na článok 5, článok 8, § 132 a § 150 CSP. Navrhol, aby súd z úradnej moci podrobil predmetnú zmluvnú dokumentáciu medzi veriteľom a žalovaným súdnej kontrole a predbežnému právnomu posúdeniu. Záverom navrhol, aby súd žalobu žalobcu zamietol. Uviedol, že odmieta platiť akékoľvek náhrady trov konania nemorálnemu žalobcovi a obrátil sa na prvostupňový súd v súlade s platným znením CSP podľa § 262 ods. 1 s použitím § 257 CSP so žiadosťou o zabezpečenie neprípustenia jeho povinnosti platiť akékoľvek súdne trovy úžernickej protistrane.

11. V spore nebola predložená odvolacia replika, ani odvolacia duplika.

12. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP

a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/, h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

13. Rozsudok je vo svojich výrokoch vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 20.7.2021 o 9.40 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 13.7.2021 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

15. Žalobca namietal odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, t. j., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, § 365 ods. 1 písm. e/ CSP, t. j., že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP odvolací súd uvádza, že inou vadou sa rozumie také porušenie procesných predpisov, ktoré mohlo mať vplyv na výrok napadnutého rozhodnutia. Ide predovšetkým o porušenie procesných práv účastníka, ktoré nemožno podradiť pod § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP, ale ich dôsledok sa mohol (nemusel) prejavíť vo výsledku konania formulovanom vo výroku súdneho rozhodnutia vo veci samej.

17. Neúplnosť zistenia skutkového stavu [§ 365 ods. 1 písm. e/ CSP] je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal stranou sporu navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal navrhnuté dôkazy nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že strana, ktorá v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré, hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom.

18. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f/ CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191-§ 194 CSP.

19. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

20. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

21. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP.

22. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 191 ods. 1,2 CSP. Z týchto dôkazov dospel k správny skutkový zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver.

23. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalobcu nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

24. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné:

25. Odvolací súd sa stotožňuje so správnym záverom súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, ktorý vyplýva z tej skutočnosti, že zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 19.11.2019 je neplatná v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom, konkrétne pre nedodržanie podmienok pre postúpenie pohľadávky banky tretej osobe v zmysle § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách, ako to správne a výstižne uviedol súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktorá skutočnosť má za následok zamietnutie žaloby.

26. Predmetom konania v prejednávanej spore je zaplatenie sumy 12.756,22 € s príslušenstvom titulom dlhu žalovaného zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 26.09.2016, uzavretej s právnym predchodcom žalobcu (VÚB a.s.), pričom žalobca svoju aktívnu legitimáciu odvodzuje zo zmluvy o postúpení pohľadávok, uzavretej s VÚB a.s. dňa 19.11.2019. Žalobca je pritom nebankovým subjektom. Správne preto súd skúmal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách, t.j. správne skúmal platnosť zmluvy o postúpení žalobou uplatnenej pohľadávky z hľadiska tohto zákonného ustanovenia.

27. Podľa § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

28. Uvedené zákonné ustanovenie stanovuje predpoklady postúpenia bankovej pohľadávky inému subjektu, a to aj nebankovému subjektu bez súhlasu klienta, pričom musí ísť o postúpenie písomnou zmluvou, postúpená môže byť iba tá časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu a ktorá je splatná, (teda musia byť splnené predpoklady na predčasné zosplatenie úveru podľa § 53 ods. 9 OZ) a podmienkou postúpenia je aj omeškanie dlžníka nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo len časti peňažného záväzku voči banke, a to napriek písomnej výzve banky. Dané predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

29. Súdna prax je vzácne jednotná v závere, že v prípade nesplnenia týchto osobitným zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie

v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ zakázané (vylúčené). Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ, keďže zmluva o postúpení pohľadávok je v rozpore so zákonom o bankách v prípade nesplnenia stanovených podmienok (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.04.2018 sp.zn. 1 Cdo 147/2017, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.03.2018 sp.zn. 7 Cdo 26/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.11.2019 sp.zn. 1Obdo/92/2018 etc).

30. Splnenie podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách je teda potrebné pre platné postúpenie pohľadávky banky na inú osobu, a iba v prípade splnenia týchto zákonných podmienok je daná aktívna legitimácia postupníka na vymáhanie bankovej pohľadávky.

31. V prípade nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, o aký ide aj v prejednávanej veci, súd je povinný ex offo skúmať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. a či je žalobca aktívne legitimovaný na podanie žaloby.

32. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že banka ako účastník zmluvy o úvere má obmedzené možnosti postúpenia svojej pohľadávky voči svojmu klientovi zo zmluvy o úvere a to v tom, že môže postúpiť bez súhlasu klienta iba splatnú pohľadávku, resp. jej splatnú časť. Postúpením nesplatenj pohľadávky inému subjektu ako je banka by totiž došlo k neprípustnému vstupu iného subjektu do aktívneho právneho vzťahu, ktorého účastníkom v zmysle zákonnej úpravy zákona o bankách môže byť iba banka. Z uvedeného zároveň vyplýva, že mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru nemôže úspešne uplatniť iný subjekt ako banka (na základe zmluvy o postúpení pohľadávky), keďže tomu bráni vyššie uvedená prekážka v možnosti postúpiť nesplatnú pohľadávku.

33. Rozborom ustanovenia ust. § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. treba dospieť k záveru, že jednoznačne definuje podmienky, za akých (ne)možno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta cit. ust. definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 OZ), z ktorých prvou je písomná výzva banky, uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky, klientovi, aby pohľadávku splnil, a druhou je nepretržite viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku, zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka nebude môcť uplatniť právo postúpiť pohľadávku, a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva, splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku trval viac než jeden rok. Tretia veta cit. ust. vymedzuje povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi dokumentácie o záväzkovom vzťahu, na základe ktorého vznikla postúpená pohľadávka a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia.

34. V danom prípade žalobca ako postupník v konaní neunesol svoje dôkazné bremeno na preukázanie svojej aktívnej legitimácie, teda vlastníctva pohľadávky, z ktorej odvodzuje svoj nárok.

35. K odvolacím námietkam žalobcu považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že žalobca nepreukázal splnenie prvej podmienky pre predčasné zosplatenie pohľadávky, zakotvanej v ustanovení § 53 ods. 9 OZ, a to, že doručil dlžníkovi - spotrebiteľovi upozornenie pri omeškaní so splatením splátok viac ako 3 mesiace, že v lehote nie kratšej ako 15 dní uplatní právo na zosplatenie úveru. Je pravdou, že v spore žalobca predložil tretiu upomienku - pokus o zmier zo dňa 07.07.2017, ktorou VÚB a.s. vyzvala žalovaného na okamžité zaplatenie dlžnej sumy, v opačnom prípade bude požadovať, aby vrátil celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere. Nepreukázal však, že táto upomienka bola žalovanému expedovaná a doručená. Ak žalobca poukázal na to, že predložil podací hárok preukazujúci doručovanie upomienky žalovanému a to pod číslom zásielky RK 050458187SK, odvolací súd konštatuje, že z podacieho hárka vôbec nevyplýva, že pod uvedeným číslom bola doručovaná práve táto zásielka. Žiadnym spôsobom totiž zásielka na podacom hárku nie je identifikovaná, a podacie číslo zásielky zasa nevyplýva zo samotnej upomienky. Navyše uvedené listiny nie je možné identifikovať ani rovnakým dátumom, nakoľko na poštovom podacom hárku nie je uvedený dátum podania.

36. Nad rámec záverov súdu prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje, a k odvolacej námietke žalobcu, odvolací súd poznamenáva, že v konaní rovnako nebolo preukázané, že žalobca doručil žalovanému výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 08.08.2017.

37. Výzva na zaplatenie už splatnej pohľadávky musí byť doručená žalovanému aspoň 90 dní pred postúpením pohľadávky. Splnenie tejto podmienky vyplýva priamo z ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z.. V prejednávanej veci aj existencia písomnej výzvy na úhradu splatného záväzku najmenej 90 dní pred dňom postúpenia pohľadávky preukázaná nebola.

38. Podľa ust. § 217 ods. 1 prvá veta CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Doklad o doručení uvedenej zásielky bol žalobcom predložený až v odvolacom konaní.

39. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

40. V prípade odvolacieho dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. d/ možno do uplynutia lehoty na podanie odvolania argumentovať novými skutočnosťami a dôkazmi (t.j. takými skutočnosťami a dôkazmi, ktoré neboli použité v konaní na prvej inštancii) bez ohľadu na to, či tieto skutočnosti strana sporu mohla použiť už skôr. V prejednávanom spore však nebola preukázaná iná vada (t. j. také porušenie procesných predpisov, ktoré mohlo mať vplyv na výrok napadnutého rozhodnutia). Nebolo totiž preukázané, že v spore boli porušené procesné práva žalobcu, ktoré nemožno podradiť pod § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP, ale ich dôsledok sa mohol (nemusel) prejaviť vo výsledku konania formulovanom vo výroku súdneho rozhodnutia vo veci samej. Nebol preto naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP.

41. Pri vymedzení odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, e/ až h/, právo na uvedenie prípadných novôt je podmienené nezavinením doterajšieho nepoužitia týchto skutočností a dôkazov. Odvolateľ v odvolaní musí dokázať, že nové prostriedky procesného útoku, ktoré uvádza až teraz, nemohol v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Ak tento predpoklad úspešne nesplní, na novoty nemôže odvolací súd prihliadnuť. Na diskvalifikáciu novoty postačí aj opomenutie jej skoršieho uvedenia zavinením z nedbanlivosti.

42. V prejednávanom spore žalobca ani netvrdil, že predmetný dôkaz nemohol predložiť v doterajšom konaní bez svojej viny. Mal za to, že dôkaz už bol predložený (aspoň to tak vyplýva z jeho odvolania). Nakoľko v konaní pred súdom prvej inštancie uvedený dôkaz, teda doklad o doručení výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 08.08.2017, predložený nebol, odvolací súd na dôkaz predložený až v odvolacom konaní prihliadnuť nemohol.

43. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k správnej závere o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby voči žalovanému, lebo pohľadávka VÚB a.s. zo zmluvy o splátkovom úvere voči žalovanému mu nebola platne postúpená vzhľadom na nesplnenie podmienok vyžadovaných § 92 ods. 8 zákona o bankách.

44. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje rozsudok súdu prvej inštancie, odvolací súd rozsudok, vrátane výroku o trovách konania, ako vecne správny potvrdil.

45. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu nevznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešnému žalovanému v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy konania nevznikli, a preto odvolací súd v súlade s článkom 17 Základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

46. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).